

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจความคิดเห็นของประชาชนอำเภอคอยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งพื้นที่ในเขตอำเภอคอยสะเกิด มีนักวิชาการให้ความเห็นว่าประชาชนอยู่ในภาวะไร้ที่ทำกิน สำหรับรายละเอียดการศึกษามีดังต่อไปนี้

3.1 วิธีการวิจัย

การดำเนินการวิจัยได้แบ่งการดำเนินการออกเป็น 2 แนวทาง คือ

3.1.1 การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) เป็นการศึกษาค้นคว้า และรวบรวมแนวความคิดและข้อมูลต่าง ๆ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลเอกสาร โดยการอ่าน และศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎี ผลงานวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากห้องสมุดต่าง ๆ เอกสารทางราชการที่ได้จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่และสรุปผลการดำเนินงาน โดยเฉพาะแนวนโยบายของรัฐเกี่ยวกับที่ดินทำกินของประชาชน ผลการวิจัยบทความทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงข่าวสารสื่อมวลชน หนังสือวิชาการ นิตยสาร วารสารที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาษาไทยและต่างประเทศ นำมารวบรวมจัดหมวดหมู่ และกำหนดเป็นกรอบในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ โดยใช้เป็นกรอบในการตั้งสมมติฐาน การวิจัย การกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย และการจัดทำแบบสอบถามพร้อมทั้งนำมาเรียบเรียงจัดทำเป็นรายงานในบทวิจัย

3.1.2 การวิจัยภาคสนาม (Field Research) เป็นการศึกษาค้นคว้าด้วยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire Method) ทั้งนี้จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้

3.2 แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

3.2.1 แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้แก่ แหล่งข้อมูลจากภาคสนาม ที่จะทำการเก็บรวบรวมจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง (Sample) โดยตรง ได้แก่ ประชาชนในเขตอำเภอคอยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่

3.2.2 แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่ แหล่งข้อมูลจากห้องสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ เอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เอกสารด้านวารสารและหนังสือพิมพ์

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลด้านต่าง ๆ จากประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ จะประกอบไปด้วยรายละเอียด 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์หรือผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบไปด้วยคำถามทั้งสิ้น 10 ข้อ ที่สอบถามรายละเอียดทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อาชีพที่เคยประกอบก่อนหน้า อายุปัจจุบัน ระดับการศึกษา และอาชีพในปัจจุบัน เป็นต้น

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการถือครองที่ดิน มีคำถามทั้งสิ้น 10 ข้อ เป็นคำถามเกี่ยวกับการถือครองที่ดินในลักษณะต่าง ๆ คือ มีที่ดินถือครองเป็นของตนเอง เป็นที่ดินให้ผู้อื่นเช่า เป็นที่ดินให้ผู้อื่นเช่า ประเภทการถือครองทั้งหมดจะถูกจำแนกเป็นการถือครองเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพทางการเกษตรกรรม และถือครองเพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัย การเคยหรือไม่เคยขายที่ดินในระยะเวลา 6 ปีที่ผ่านมา สาเหตุที่ขายที่ดิน และความประสงค์ที่จะขายที่ดินที่ตนเองถือครองอยู่ในขณะนี้ในโอกาสข้างหน้า

ส่วนที่ 3 การใช้เงินจากรายได้ขายที่ดิน ประกอบไปด้วยคำถาม 3 ข้อ คือ การนำเงินที่ได้จากการขายที่ดินไปทำอะไรบ้าง เงินที่ได้ปัจจุบันนี้คงเหลือมากน้อยเพียงใด และเงินที่ได้นั้นถูกนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ที่คิดไว้หรือไม่

ส่วนที่ 4 ความเห็นอื่น ๆ ประกอบไปด้วย คำถามความเห็นเกี่ยวกับศักยภาพการใช้ที่ดิน ประกอบไปด้วย คุณภาพของดิน การชลประทาน การมีพื้นที่ดินที่เปิดใหม่

3.4 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

การเลือกพื้นที่ในเขตอำเภอดอยสะเก็ดที่มีการซื้อขายที่ดินที่ทำการเกษตรเป็นจำนวนมาก หรือมีประชาชนอยู่ในสภาพไร่ที่ทำกินมากที่สุดในระยะเวลา 6 ปี ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวต้องมีโครงการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ก่อนข้างหนาแน่น แล้วทำการกำหนดเป้าหมายจำนวนครัวเรือนที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษาในครั้งนี้จำนวน 120 ราย แล้วทำการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามที่มี

โครงสร้างดังที่ได้เตรียมไว้ โดยผู้ช่วยนักวิจัยกระจายเข้าไปยังหมู่บ้านในตำบลต่าง ๆ และทำการสุ่มเลือกประชากรที่ใช้ในการศึกษาในแต่ละหมู่บ้านในคราวเดียวกัน โดยหมู่บ้านที่เข้าไปเก็บแบบสอบถามมีดังนี้

รายชื่อหมู่บ้าน	จำนวนที่ไปทำการสัมภาษณ์
ป่าลาน	18
ป่าดู่	3
ป่าป้าง	21
แม่ฮ้อยเงิน	23
ลำราษฎรราษฎร์	8
แม่คือ	6
ตลาดขวัญ	11
สันปูเลย	30
รวม	120

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลทั่วไป จะนำเสนอข้อมูลระดับนามสเกล (Nominal Scale) ในรูปของความถี่และอัตราร้อยละ ส่วนข้อมูลในระดับส่วนสเกล (Ratio Scale) จะนำเสนอในรูปของความถี่ อัตรา ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปแบบ SPSS for Windows เข้ามาช่วยในการคำนวณ โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้ว ไปบันทึกและประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามที่กำหนดไว้นั้น การทำมีขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องของการลงรหัสในแบบสอบถาม
2. บันทึกรหัสจากแบบสอบถามลงในคอมพิวเตอร์
3. ประมวลผลทางสถิติโดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows
4. วิเคราะห์ข้อมูล แปลความหมาย และเขียนรายงาน

3.6 แผนงานดำเนินการวิจัย

ผู้ศึกษาได้กำหนดเวลาศึกษาไว้ ตั้งแต่เดือนเมษายน - ตุลาคม 2539 รวม 7 เดือน ตามที่
กำหนดไว้ดังตารางต่อไปนี้

แผนการดำเนินงาน	2539						
	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.
1. ศึกษาและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	<-->						
2. เขียนโครงการวิจัยและนำเสนอให้ คณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบ	<-->						
3. สร้างเครื่องมือวิจัยและปรับปรุงแก้ไข	<-->						
4. เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม	<-->						
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและเขียนรายงานวิจัย	<-->						
6. การเสนอรายงานการวิจัย	<-->						